

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2015

Województwo dolnośląskie

prof. dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska

dr Agnieszka Komor

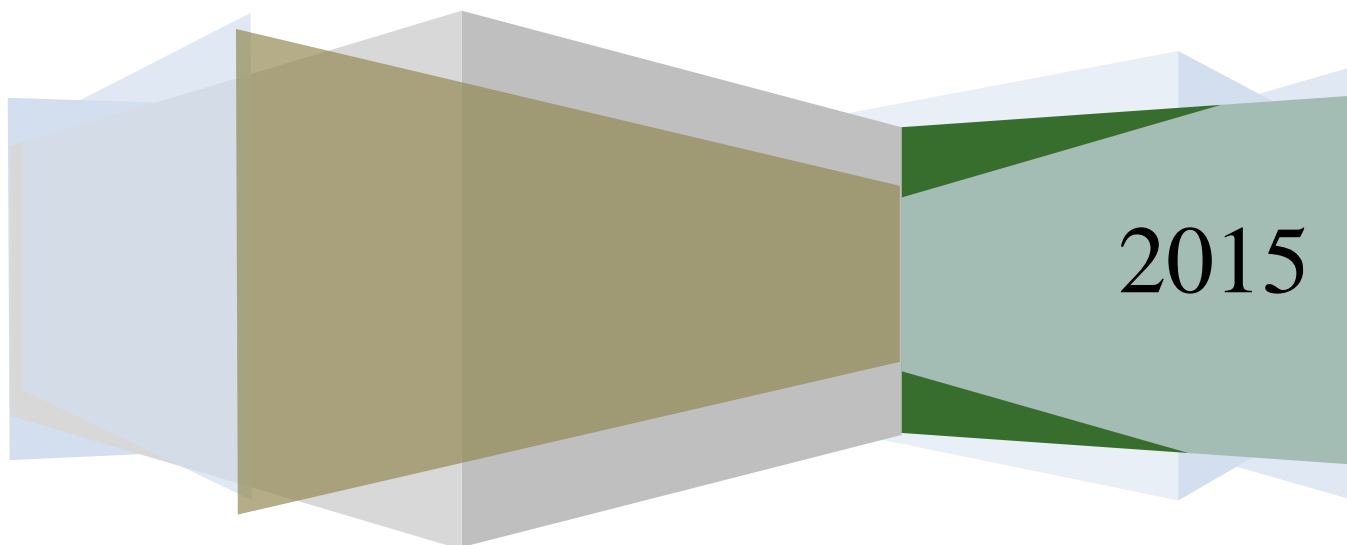
dr Dariusz Turek

dr Patrycjusz Zarębski

mgr Mariusz Czernecki

mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie
Warszawa, grudzień 2015

POLSKA AGENCJA INFORMACJI
I INWESTYCJI ZAGRANICZNYCH S.A.

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiZ) jest instytucją rządową, która pomaga inwestorom od 1992 roku. Misją PAIiZ jest tworzenie pozytywnego wizerunku Polski w świecie i dzięki temu zwiększenie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych poprzez zachęcanie firm do inwestowania w Polsce. PAIiZ jest przydatnym partnerem dla zagranicznych przedsiębiorców wchodzących na polski rynek. Agencja przeprowadza inwestorów przez wszystkie niezbędne procedury administracyjne oraz prawne dotyczące danego przedsięwzięcia. Zapewnia również szybki dostęp do kompleksowej informacji dotyczącej kwestii prawnych i biznesowych w zakresie inwestycji. Ponadto pomaga w znalezieniu odpowiedniej lokalizacji, partnerów oraz dostawców.

PAIiZ zapewnia bezpłatne, profesjonalne usługi doradcze dla inwestorów, w tym:

- pomoc przy wyborze lokalizacji inwestycji;
- dostosowane do potrzeb inwestorów wizyty w Polsce;
- informacje na temat otoczenia prawnego i gospodarczego Polski;
- dane dotyczące dostępnych zachęt inwestycyjnych;
- ułatwianie kontaktów z władzami centralnymi i lokalnymi;
- identyfikację potencjalnych dostawców i wykonawców;
- opiekę nad inwestorami działającymi na terenie kraju, w tym w zakresie reinwestycji.

Na stronie internetowej **www.paiz.gov.pl** inwestor znajdzie wszystkie niezbędne informacje o Polsce, polskiej gospodarce, regulacjach prawnych oraz inne szczegółowe dane, które mogą być przydatne dla każdej firmy chcącej prowadzić swoją działalność na terenie kraju.

W 2011 roku zostało powołane Centrum Współpracy Gospodarczej PAIiZ Chiny – Polska, zapewniając kompleksowe informacje o możliwościach inwestycyjnych w Polsce oraz oferując wsparcie dla chińskich firm w trakcie procesu inwestycyjnego. Centrum jest odpowiedzialne za promocję Polski jako lokalizacji dla inwestycji zagranicznych, identyfikację źródeł zagranicznych inwestycji bezpośrednich, wspieranie misji i delegacji z Chin, przygotowywanie analiz i informacji, utrzymując stały kontakt z chińskimi firmami działającymi w Polsce. Więcej informacji o projekcie "Go China" można znaleźć na stronie: **www.gochina.gov.pl**.

Od 2013 roku natomiast PAIiZ realizuje program "Go Africa". Jego celem jest zachęcenie polskich przedsiębiorców do wejścia na rynki afrykańskie, jak również promocja Polski w Afryce. By cel ten został osiągnięty PAIiZ organizuje misje rozpoznawcze do krajów afrykańskich, udział polskich przedsiębiorców w targach, konferencjach, seminariach i warsztatach, zarówno w Polsce, jak i krajach Afryki. Ponadto Agencja przygotowuje publikacje o rynku afrykańskim. Więcej informacji o projekcie "Go Africa" można znaleźć na stronie: **www.goafrica.gov.pl**.

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są publikowane corocznie od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa dolnośląskiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W tej części opracowania znajduje się tabelaryczne, syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa dolnośląskiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny dolnośląskich powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie **rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej**, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji

kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - zakwaterowania i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

¹ Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Województwo dolnośląskie należy do trzech najbardziej atrakcyjnych inwestycyjnie regionów Polski obok województw mazowieckiego i śląskiego.

Jego atutami są:

- wysoki poziom rozwoju gospodarczego, znacznie przekraczający średnią krajową,
- bardzo korzystne położenie geopolityczne, z uwagi na sąsiedztwo Niemiec i Republiki Czeskiej, a także atrakcyjne położenie względem rynków zbytu tworzonych przez aglomeracje praską, berlińską i warszawską,
- bardzo dobrze rozwinięta infrastruktura transportowa (drogowa, kolejowa, wodna, lotnicza) i teleinformatyczna:
 - dogodne połączenia drogowe: autostrada A4, drogi międzynarodowe E40, E36, E65 i E67,
 - rozbudowany system linii kolejowych: międzynarodowe linie kolejowe: E30 i E59,
 - dobrze rozwinięta sieć transportu wodnego (system wodny Odry umożliwia transport barkami rzeczny z Dolnego Śląska do zespołu portowego Szczecin – Świnoujście, a poprzez kanały Odra -Sprewa i Odra – Hawela, Dolny Śląsk został włączony do systemu żeglugi śródlądowej Europy zachodniej),
 - port lotniczy Wrocław-Strachowice im. Mikołaja Kopernika, umożliwiający połączenia zagraniczne z Frankfurtem, Monachium, Londynem, Kopenhagą, Mediolanem, Dublinem, Nottingham, Dortmundem, Shannon, Glasgow, Liverpoolem, Sztokholmem, Cork oraz Rzymem,
 - bardzo dobry dostęp do Internetu (pod tym względem województwo należy do najwyższej ocenianych regionów w Polsce),
- obecność licznych uczelni wyższych, wśród których licznie są reprezentowane najlepsze w Polsce jednostki naukowe,
- bogactwo kulturowe (liczne zabytki, wśród których na wyróżnienie zasługują: Hala Stulecia we Wrocławiu oraz Kościoły Pokoju w Świdnicy i Jaworze – obiekty światowego dziedzictwa UNESCO) i walory przyrodnicze (Sudety, Przedgórze Sudeckie) stwarzają podstawy dla rozwoju usług turystycznych
- wysoki poziom rozwoju przemysłu, co uwidacznia specjalizacja tego regionu w prowadzeniu nowoczesnych rodzajów produkcji przemysłowej (przemysł środków transportu, farmaceutyczny, elektronika użytkowa, sprzęt AGD i RTV),
- wysoko rozwinięte rolnictwo, w tym szczególnie produkcja roślinna, stanowiąca fundament rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego,
- liczne podstrefy ekonomiczne, oferujące dogodne warunki prowadzenia działalności gospodarczej inwestorom.

Zbiorną charakterystykę województwa zawiera tabela 1

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa dolnośląskiego

Wyszczególnienie	Województwo dolnośląskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2013 r. (zł/osoba)	48420	43175	-
Liczba ludności (osoby - stan na 31 XII 2014)	2.908.457	38.478.602	7,6%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2014 r. (osoby)	36607	424317	8,6%
Absolwenci szkół średnich w 2014 r. (osoby)	17550	271333	6,5%
Liczba pracujących w 2014 r. (tysiące osób)	1094	15859	6,9%
Struktura pracujących w 2013 r.	sektor rolniczy 4,6% sektor przemysłowy 34,8% sektor usługowy 60,6%		11,5% 30,5% 58,0%
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2013 r. (mln zł)	5295,6	75105,1	7,1%
Kapitał spółek w 2013 r. (mln zł)	17365,2	209130,1	8,3%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie			
<ul style="list-style-type: none"> - Kamiennogórska - Legnicka - Tarnobrzeska - Wałbrzyska 			
Oceny wyróżniające województwo dolnośląskie wg PAI2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2	Gospodarka narodowa klasa A Przemysł kapitałochłonny klasa A Przemysł pracochłonny klasa A Handel i naprawy klasa A Zakwaterowanie i gastronomia klasa B		
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI	Gospodarka narodowa klasa A Przemysł klasa A Handel i naprawy klasa C Zakwaterowanie i gastronomia klasa B Działalność profesjonalna naukowa i techniczna klasa B		
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	głogowski, lubiński, m.Jelenia Góra, m.Legnica, m.Wrocław, polkowicki, wrocławski	
	Klasa B	świdnicki, zgorzelecki	

Gminy	Klasa A	Bielawa (m), Bogatynia (m-w), Boguszów-Gorce (m), Bolesławiec (m), Brzeg Dolny (m-w), Chojnów (m), Czernica (w), Długołęka (w), Duszniki-Zdrój (m), Dzierżoniów (m), Głogów (m), Jawor (m), Jedlina-Zdrój (m), Jelenia Góra (m), Jerzmanowa (w), Kamienna Góra (m), Karpacz (m), Kąty Wrocławskie (m-w), Kłodzko (m), Koberzyce (w), Kowary (m), Kudowa-Zdrój (m), Legnica (m), Lubań (m), Lubin (m), Lubin (w), Nowa Ruda (m), Oleśnica (m), Oława (m), Piechowice (m), Piława Górna (m), Polanica-Zdrój (m), Polkowice (m-w), Prochowice (m-w), Rudna (w), Siechnice (m-w), Strzegom (m-w), Strzelin (m-w), Szczawno-Zdrój (m), Świdnica (m), Świebodzice (m), Świeradów-Zdrój (m), Wałbrzych (m), Warta Bolesławiecka (w), Wrocław (m), Zawidów (m), Ząbkowice Śląskie (m-w), Zgorzelec (m), Złotoryja (m), Żarów (m-w)
	Klasa B	Bolesławiec (w), Chocianów (m-w), Czarny Bór (w), Góra (m-w), Grębocice (w), Jelcz-Laskowice (m-w), Jeźów Sudecki (w), Kamienna Góra (w), Krośnice (w), Kunice (w), Łądek-Zdrój (m-w), Legnickie Pole (w), Lubawka (m-w), Mieroszów (m-w), Miękinia (w), Oborniki Śląskie (m-w), Pieńsk (m-w), Podgórzyn (w), Radków (m-w), Radwanice (w), Siekierczyn (w), Sobótka (m-w), Stronie Śląskie (m-w), Syców (m-w), Szczytna (m-w), Szklarska Poręba (m), Środa Śląska (m-w), Trzebnica (m-w), Wisznia Mała (w), Wołów (m-w), Zgorzelec (w)

Objaśnienia

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI - rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 4.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2014 to 2908457 mieszkańców, co stanowiło 7,6% ludności Polski. W województwie dolnośląskim struktura wieku w roku 2014 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 16,8% osób, produkcyjny: 63,5% i poprodukcyjny: 19,7% (Polska analogicznie: 18%, 63% i 19%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 38 uczelni wyższych, w których kształci się 137 tys. studentów, czyli 9,3% studentów w skali kraju.

Według raportu przygotowanego przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN) dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w województwie dolnośląskim 4 wydziały uczelni wyższych otrzymały najwyższą kategorię naukową A+, są to: Wydział Elektroniki Mikrosystemów i Fotoniki Politechniki Wrocławskiej, Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, a także Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Wrocławskiego, jak również SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny wydział we Wrocławiu; 24 wydziały otrzymały kategorię – A; 30 wydziałów otrzymało kategorię – B; a 4 wydziały kategorię – C. Warto także wspomnieć, że 23 szkoły wyższe nie otrzymało żadnej kategorii przyznawanej przez KEJN (aneks, tab.5.).

W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 11% uczniów województwa, natomiast do techników 30,8%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa we wrześniu 2015 r. 8,6%, dla porównania w Polsce - 9,7%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2015 wyniosło 4011,5 zł, czyli 106% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Województwo dolnośląskie dostarczyło w 2013 r. 8,5% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 48420 zł, przy średniej dla Polski 43175 zł. Wynik ten plasuje województwo na 2 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2013 wyniosła 215%, przy średniej dla Polski równej 197%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo wysokim udziałem sektora usług 60,6% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 4,6% i 34,8% pracujących (GUS, BDL 2015).

W strukturze przemysłu województwa ważną rolę odgrywają: produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (20% wartości produkcji sprzedanej całego przemysłu województwa na koniec 2014 roku), produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (9%), a także produkcja gumy i tworzyw (8%), produkcja artykułów spożywczych i wyrobów z metali (po 6%).

Duży potencjał rozwojowy województwa oraz wysoki poziom uprzemysłowienia spowodowały, że Dolny Śląsk jest czołowym producentem pojazdów samochodowych i ich części w skali całego kraju (19% krajowej wartości produkcji sprzedanej w 2014 roku papieru i wyrobów z papieru (9%), oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (8%).

Województwo ma szczególnie silną pozycję wśród województw zajmujących się produkcją komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (27% krajowej ich produkcji sprzedanej). Wyróżnia się także jako region produkujący skórę i wyroby skórzane (27%), wyroby tekstylne (20%), wyroby z gumy i tworzyw (12%), urządzenia elektryczne (12%), maszyny i urządzenia (11%), produkty z metali oraz papier i wyroby z papieru (po 9%).³

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa dolnośląskiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć: górnictwo i przetwórstwo rud miedzi, węgla brunatnego, wydobywanie surowców skalnych mineralnych, produkcję tkanin, produkcję artykułów spożywczych i napojów, produkcję wyrobów z drewna, produkcję wyrobów chemicznych, produkcję maszyn i urządzeń elektrycznych, produkcję maszyn i aparatury elektrycznej, produkcję wyrobów szklarsko-ceramicznych oraz produkcję podzespołów i części pojazdów mechanicznych.

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan w końcu sierpnia 2015 r.) GUS.

³ Obliczenia na podstawie Biuletynu Statystycznego Województwa Dolnośląskiego z 1. kwartału 2015 oraz Biuletynu Statystycznego, 1. kwartał 2015 roku, www.stat.gov.pl (10.11.2015).

Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych dokonaniem inwestycji w województwie dolnośląskim, może być lista tzw. sektorów wysokich szans, ustalona przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych przy współpracy z samorządem województwa dolnośląskiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa. Są to sektory: motoryzacyjny, elektromaszynowy, high-tech oraz BPO.

Inwestycje te mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne: **Kamiennogórska, Legnicka, Tarnobrzeska i Wałbrzyska, w następujących podstrefach:**

- **SSE Kamiennogórska**, podstrefy: Gryfów Śląski (m-w), Janowice Wielkie (w), Jawor (m), Jelenia Góra (m), Kamienna Góra (m), Kamienna Góra (w), Lubań (m), Lubawka (m-w), Nowogrodzic (m-w), Piechowice (m), Prusice (m-w), Zgorzelec (m), Żmigród (m-w), Bolków (m-w), Kowary (m), Lubań (w), Mirsk (m-w),
- **SSE Legnicka**, podstrefy: Chojnów (m), Chojnów (w), Głogów (m), Gromadka (w), Legnica (m), Legnickie Pole (w), Lubin (m), Miękinia (w), Polkowice (m-w), Prochowice (m-w), Przemków (m-w), Środa Śląska (m-w), Złotoryja (m), Kostomłoty (w), Lubin (w), Miłkowice (w), Złotoryja (w),
- **SSE Tarnobrzeska**, podstrefa: Kobierzyce (w),
- **SSE Wałbrzyska**, podstrefy: Bielawa (m), Bolesławiec (m), Brzeg Dolny (m-w), Bystrzyca Kłodzka (m-w), Długołęka (w), Dzierżoniów (m), Góra (m-w), Jelcz-Laskowice (m-w), Kłodzko (m), Kłodzko (w), Kudowa-Zdrój (m), Nowa Ruda (m), Nowa Ruda (w), Oleśnica (m), Oława (m), Oława (w), Piława Górną (m), Strzegom (m-w), Strzelin (m-w), Syców (m-w), Świdnica (m), Świdnica (w), Świebodzice (m), Twardogóra (m-w), Wałbrzych (m), Wiązów (m-w), Wołów (m-w), Wrocław (m), Ząbkowice Śląskie (m-w), Żarów (m-w), Siechnice (m-w).

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać ulgę w podatku dochodowym sięgającą 25% - 45%, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paiz.gov.pl/strefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo dolnośląskie należy do najbardziej atrakcyjnych województw w Polsce, o czym świadczy uzyskana przez nie najwyższa klasa A dla gospodarki narodowej, a także dla przemysłu oraz handlu i napraw w oparciu o specjalnie przygotowane wskaźniki dla poszczególnych sekcji gospodarki narodowej. Bardzo wysoko również plasuje się ten region pod względem napływu kapitału zagranicznego do Polski.

W roku 2013 region zajął trzecie miejsce w Polsce pod względem nagromadzonego kapitału podstawowego w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego (8,3% jego wartości we wszystkich województwach).

Dolny Śląsk wyróżnia się także wzrostem konkurencyjności na rynku bezpośrednich inwestycji zagranicznych, o czym świadczy fakt, iż w latach 2003-2013 udział w rynku liczony wartością kapitału zagranicznego w ww. spółkach wzrósł z 5,3% do 8,6%.

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od trzech lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz innowacyjności.⁴ Ze względu na różną metodologię badań dla regionów w Polsce oraz regionów w Unii Europejskiej oraz zmienne uwzględnione w badaniu, ich wyniki są nieporównywalne. Dzieje się tak dlatego, że nie wszystkie dane dotyczące województw, gmin i powiatów są dostępne (np. nie wszystkie regiony posiadają aktualne informacje dotyczące infrastruktury).

W oparciu o autorskie wskaźniki Instytutu można stwierdzić, że wprawdzie województwo dolnośląskie posiada dość niską klasę atrakcyjności inwestycyjnej (klasa D) na tle regionów Unii Europejskiej, zajmując 147 miejsce wśród 270 przebadanych. Mocną stroną województwa jest kapitał ludzki (klasa A), który został sklasyfikowany na 30 miejscu wśród wszystkich regionów Unii Europejskiej.

Na uwagę zasługuje fakt, że województwo jest bardziej atrakcyjne między innymi niż wymienione poniżej regiony Unii Europejskiej:

- **austriackie:** Burgenland, Niederösterreich;
- **belgijskie:** Prov. Hainaut, Prov. Limburg, Prov. Luxembourg;
- **brytyjskie:** Cornwall and Isles of Scilly, Cumbria, Dorset and Somerset, East Yorkshire and Northern Lincolnshire, Highlands and Islands, Lincolnshire, Tees Valley and Durham, West Wales and The Valleys;
- **bułgarskie:** Severen tsentralen, Severoiztochen, Severozapaden, Yugoiztochen, Yuzhen tsentralen;
- **czeskie:** Jihozápad, Moravskoslezsko, Severozápad, Strední Morava;
- **duńskie:** Sjælland;
- **francuskie:** Basse-Normandie, Bourgogne, Champagne-Ardenne, Guadeloupe, Guyane, Haute-Normandie, Lorraine, Martinique, Nord - Pas-de-Calais, Picardie, Poitou-Charentes, Réunion;

⁴ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013 oraz <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

- **greckie:** Anatoliki Makedonia, Thraki, Dytiki Ellada, Dytiki Makedonia, Ionia Nisia, Ipeiros, Kentriki Makedonia, Kriti, Notio Aigaio, Peloponnisos, Sterea Ellada, Thessalia, Voreio Aigaio;
- **hiszpańskie:** Andalucía, Canarias, Castilla y León, Castilla-La Mancha, Ciudad Autónoma de Ceuta, Comunidad Valenciana, Extremadura, Galicia, Illes Balears, Principado de Asturias, Región de Murcia;
- **holenderskie:** Drenthe, Friesland, Zeeland;
- **irlandzkie:** Border, Midland and Western;
- **litewskie:** Lietuva;
- **lotewskie:** Latvija;
- **niemieckie:** Brandenburg, Chemnitz, Kassel, Koblenz, Lüneburg, Mecklenburg-Vorpommern, Münster, Oberfranken, Saarland, Sachsen-Anhalt, Schleswig-Holstein, Trier, Weser-Ems;
- **portugalskie:** Alentejo, Algarve, Centro, Norte, Região Autónoma da Madeira, Região Autónoma dos Açores;
- **rumuńskie:** Centru, Nord-Est, Nord-Vest, Sud - Muntenia, Sud-Est, Sud-Vest Oltenia, Vest;
- **słowackie:** Stredné Slovensko, Východné Slovensko, Západné Slovensko;
- **słoweńskie:** Vzhodna Slovenija;
- **węgierskie:** Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Észak-Alföld, Észak-Magyarország, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl;
- **włoskie:** Abruzzo, Basilicata, Calabria, Campania, Marche, Molise, Puglia, Sardegna, Sicilia, Umbria.

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTWA

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

Ocena **ryнку pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, nadwyżce lub niedoborach tych pracowników, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług.

Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach, pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie. Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 1 i 2). Prezentowane na mapie wyróżnione lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

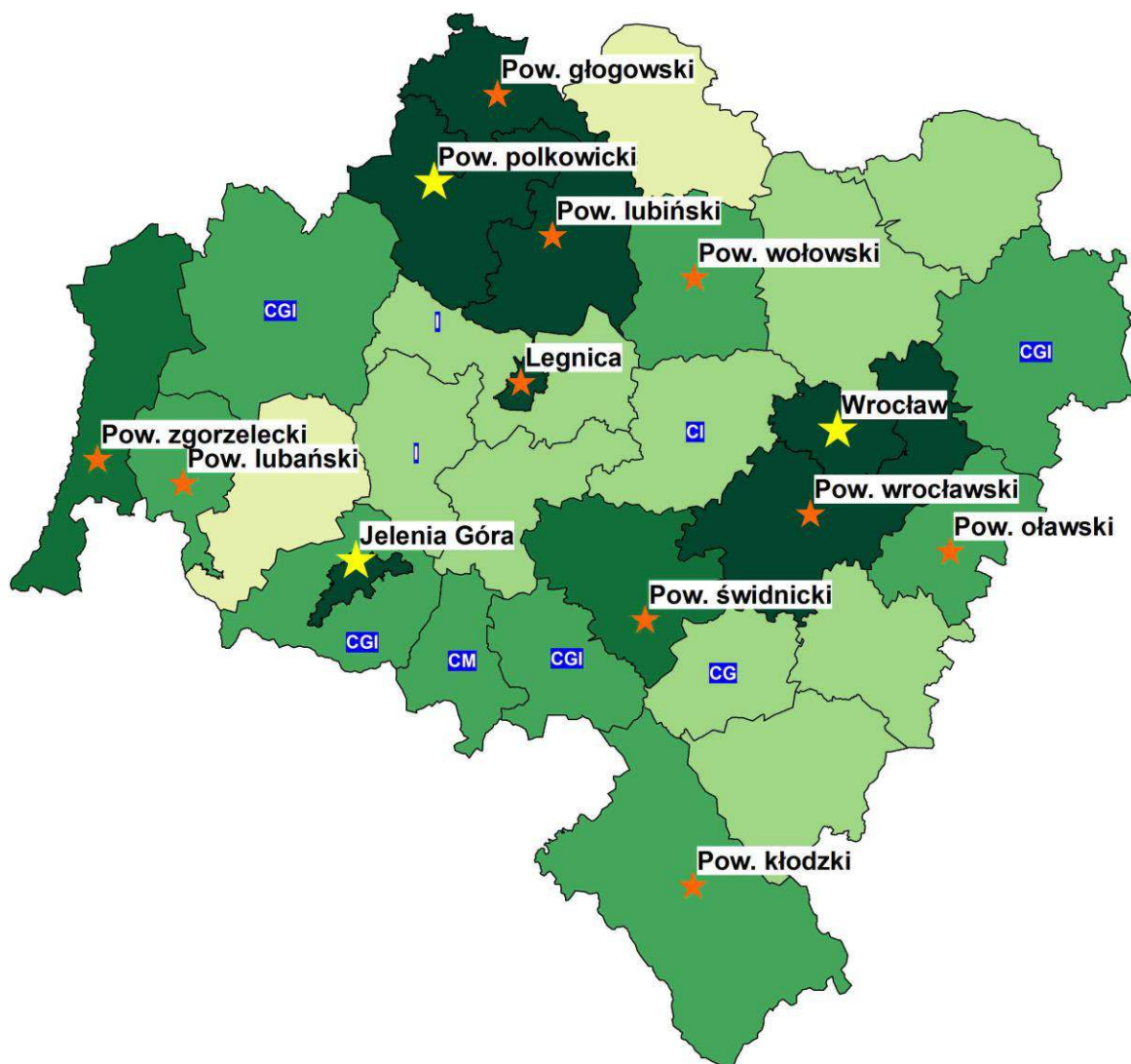
Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasta na prawach - **złote gwiazdy** to: Jelenia Góra, Wrocław, natomiast w grupie powiatów ziemskich to: polkowicki oraz wyróżnione **gwiazdą pomarańczową** to powiaty ziemskie: głogowski, kłodzki, lubański, lubiński, oławski, świdnicki, wołowski, wrocławski, zgorzelecki oraz miasto Legnica.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to miasta: Bolesławiec (m), Duszniki-Zdrój (m), Jelenia Góra (m), Karpacz (m), Kudowa-Zdrój (m), Lubań (m), Polanica-Zdrój (m), Szczawno-Zdrój (m), Wrocław (m), Zgorzelec (m), Złotoryja (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Bielawa (m), Boguszów-Gorce (m), Chojnów (m), Dzierżoniów (m), Głogów (m), Jawor (m), Jedlina-Zdrój (m), Kamienna Góra (m), Kłodzko (m), Kowary (m), Legnica (m), Lubin (m), Oleśnica (m), Oława (m), Piechowice (m), Pieszyce (m), Szklarska Poręba (m), Świdnica (m), Świebodzice (m), Świeradów-Zdrój (m), Wałbrzych (m), Zawidów (m).

Rysunek 1. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. dolnośląskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW dla gospodarki narodowej w 2014

Najwyższa ocena dla wszystkich sekcji wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne dla wszystkich sekcji wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne dla poszczególnych sekcji wg PKD C, G, I, M

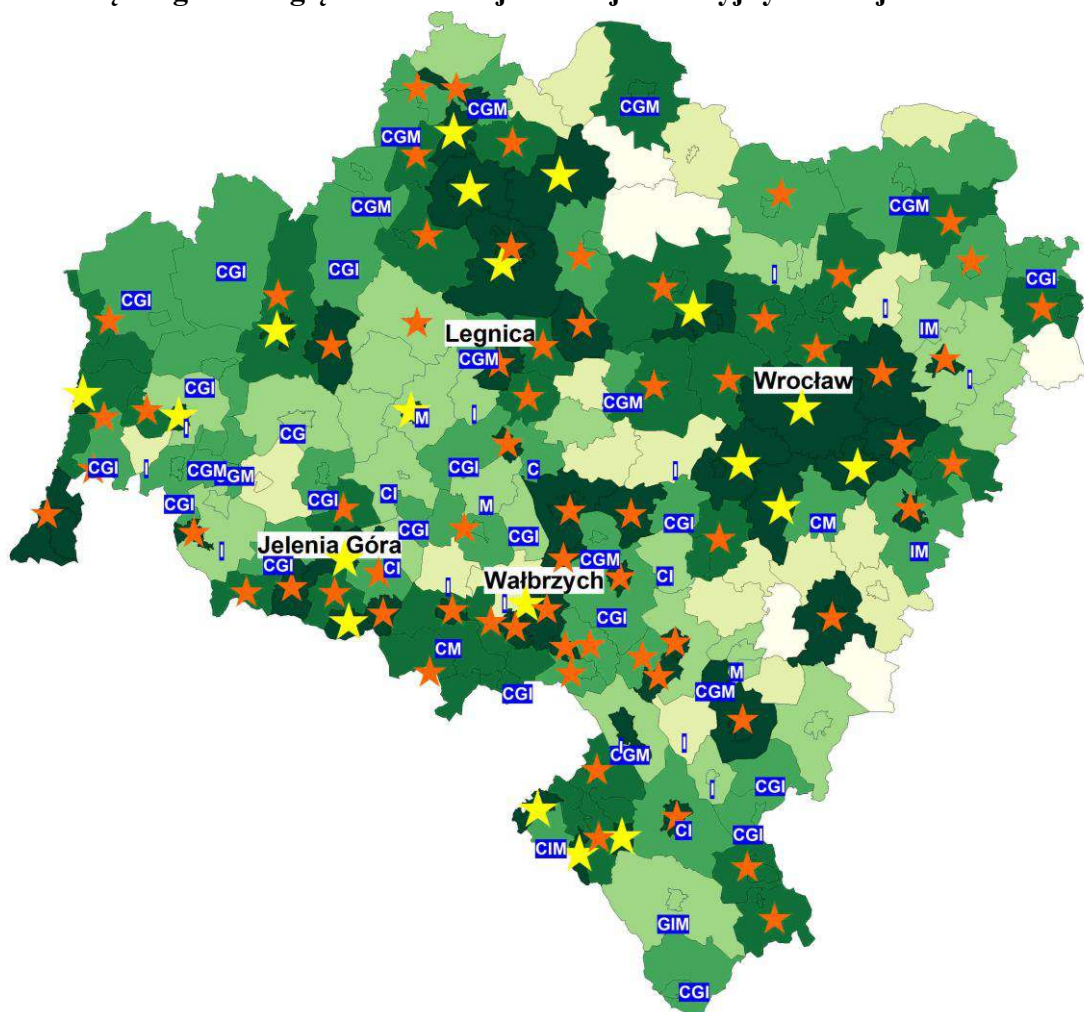
- C** Przemysł przetwórczy
- G** Handel i naprawy
- I** Zakwaterowanie i gastronomia
- M** Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

Powiaty oznaczone złotą gwiazdą:

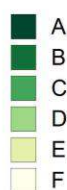
polkowicki, m. Wrocław, m. Jelenia Góra

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 2. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. dolnośląskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN dla gospodarki narodowej w 2014

★ Najwyższa ocena dla wszystkich sekcji wg PKD C, G, I, M

★ Oceny ponadprzeciętne dla wszystkich sekcji wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne dla poszczególnych sekcji wg PKD C, G, I, M

C Przemysł przetwórczy
G Handel i naprawy
I Zakwaterowanie i gastronomia
M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Bolesławiec (m), Duszniki-Zdrój (m), Jelenia Góra (m), Karpacz (m), Kudowa-Zdrój (m), Lubań (m), Polanica-Zdrój (m), Szczawno-Zdrój (m), Wrocław (m), Zgorzelec (m), Złotoryja (m), Jerzmanowa (w), Kobierzyce (w), Lubin (w), Rudna (w), Brzeg Dolny (m-w), Kąty Wrocławskie (m-w), Polkowice (m-w), Siechnice (m-w)

Źródło: Opracowanie własne.

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Jerzmanowa (w), Kobierzyce (w), Lubin (w), Rudna (w),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Bolesławiec (w), Czarny Bór (w), Czernica (w), Długołęka (w), Grębocice (w), Jeżów Sudecki (w), Krośnice (w), Kunice (w), Legnickie Pole (w), Miękinia (w), Mysłakowice (w), Podgórzyn (w), Radwanice (w), Siekierczyn (w), Walim (w), Warta Bolesławiecka (w), Wisznia Mała (w), Zgorzelec (w), Żukowice (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Brzeg Dolny (m-w), Kąty Wrocławskie (m-w), Polkowice (m-w), Siechnice (m-w),
- **gwiazdą pomarańczową** to gminy: Bogatynia (m-w), Bolków (m-w), Chocianów (m-w), Głuszyca (m-w), Jelcz-Laskowice (m-w), Łądek-Zdrój (m-w), Lubawka (m-w), Oborniki Śląskie (m-w), Pieńsk (m-w), Prochowice (m-w), Radków (m-w), Sobótka (m-w), Stronie Śląskie (m-w), Strzegom (m-w), Strzelin (m-w), Syców (m-w), Szczytna (m-w), Ścinawa (m-w), Środa Śląska (m-w), Trzebnica (m-w), Twardogóra (m-w), Wołów (m-w), Ząbkowice Śląskie (m-w), Żarów (m-w), Żmigród (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1 INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie dolnośląskim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze
Dolnośląskiej Agencji Współpracy Gospodarczej S.A.
www.dawg.pl

Dolnośląskie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAIiIZ to: „one stop shop”, źródło potrzebnych inwestorowi informacji regionalnych, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu, jednostka której pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu.

Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie dolnośląskim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

Dolnośląska Izba Gospodarcza (www.dig.wroc.pl)

DIG jest organizacją samorządu gospodarczego, zrzeszającą podmioty gospodarze. Izba działa m.in. w zakresie: kojarzenia partnerów krajowych i zagranicznych, informacji gospodarczej, aktywnego wyszukiwania ofert firm zagranicznych, organizacji misji gospodarczych krajowych i zagranicznych, organizacji i koordynacji szkoleń, informowania o funduszach unijnych i krajowych. DIG organizuje spotkania służące nawiązaniu współpracy zagranicznej, zbiera i udostępnia zainteresowanym firmom oferty kooperacyjne krajowe i zagraniczne, udostępnia informacje na temat targów, wystaw, giełd kooperacyjnych organizowanych w kraju i za granicą, pomaga firmom w zorganizowaniu udziału w zagranicznych misjach gospodarczych, targach i innych imprezach gospodarczych, a także udziela informacji na temat możliwości refundacji kosztów udziału w w/w imprezach. Izba zajmuje się również legalizacją dokumentów, przy DIG działa Sąd Arbitrażowy powołany do rozstrzygania sporów i prowadzenia postępowań pojedynczych i wydawania ekspertyz.

Zachodnia Izba Gospodarcza (www.zig.pl)

Izba jest organizacją samorządu gospodarczego, która została powołana dla ochrony i reprezentowania interesów zrzeszonych w niej podmiotów, upowszechniania zasad etyki w działalności gospodarczej, a także dla wspierania rozwoju przedsiębiorczości oraz rozwijania współpracy z samorządami i innymi organizacjami. Izba organizuje szkolenia dla przedsiębiorców, spotkania z ekspertami i praktykami, pomaga w nawiązywaniu

kontaktów gospodarczych i społecznych w kraju oraz zagranicą. Izba pomaga swoim członkom w promowaniu usług oraz produktów. Promocja może odbywać się m.in. poprzez: umieszczenie reklamy na stronie Izby, umieszczenie reklamy w magazynie „Horyzonty”, umieszczenie reklamy podczas spotkań, szkoleń, seminariów i konferencji.

Business Centre Club - Łoża Dolnośląska (www.bcc.org.pl)

BCC jest organizacją przedsiębiorców i indywidualnych pracodawców. Członkowie BCC akceptują Statut organizacji zobowiązujący ich do reprezentowania wysokich norm etycznych, przestrzegania zasad kodeksu kupieckiego i działania zgodnie z ideą społecznej odpowiedzialności biznesu. Business Centre Club prowadzi aktywny lobbing gospodarczy na rzecz rozwoju gospodarki wolnorynkowej, tworzenia prawa, obrony interesów polskich przedsiębiorców. BCC reprezentuje interesy pracodawców poprzez uczestnictwo w różnorodnych gremiach, m.in. w Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, Wojewódzkich Komisjach Dialogu Społecznego, wojewódzkich i powiatowych Radach Zatrudnienia, Radzie Ochrony Pracy, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Socjalnych, Naczelnej Radzie Zatrudnienia. BCC jest inicjatorem Forum Dialogu (płaszczyzny komunikowania się różnych grup społecznych) oraz propagatorem idei społecznej odpowiedzialności firm.

Legnicki Park Technologiczny LETIA S.A. (www.letia.pl)

Misją Parku jest kreowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki regionu poprzez tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. Główne cele Legnickiego Parku Technologicznego to: pozyskiwanie inwestorów, rozwój przedsiębiorczości oraz zapewnienie wsparcia w rozwoju, a także tworzenie nowych miejsc pracy. Park dysponuje atrakcyjnie położonymi gruntami inwestycyjnymi (ok. 30 ha gruntów) zlokalizowanymi przy Hucie Miedzi Legnica, w pobliżu autostrady A4 oraz drogi krajowej nr 3. Inwestorom oferowana jest możliwość objęcia terenu statusem Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Ponadto Park dysponuje powierzchnią biurową do wynajęcia w dwóch lokalizacjach w Legnicy, oferuje usługę wirtualnego biura, a także laboratorium prototypowania umożliwiające drukowanie obiektów w trójwymiarze (3D).

Wrocławski Park Technologiczny (www.technologypark.pl)

Oferta WPT jest skierowana do przedsiębiorstw bazujących na zaawansowanych technologiach, laboratoriów oraz ośrodków naukowych i badawczo-rozwojowych. Celem Parku jest m.in.: pozyskiwanie inwestorów zagranicznych, podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej terenu Parku Technologicznego i jego otoczenia, tworzenie właściwej infrastruktury dla zapewnienia przedsiębiorstwom warunków do generowania innowacji, pomoc w tworzeniu i rozwoju oraz promowaniu podmiotów gospodarczych wykorzystujących nowoczesne technologie, transfer nowych technologii do istniejących i nowo tworzonych podmiotów gospodarczych, komercjalizacja wyników badań naukowych, prowadzenie prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych w dziedzinie nauk biotechnologicznych oraz technicznych, podnoszenie kwalifikacji kadr podmiotów gospodarczych w zakresie zaawansowanych technologii i zarządzania proinnowacyjnego, współpraca z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami proinnowacyjnymi. Park oferuje firmom

szkolenia, wynajem powierzchni laboratoryjno-biurowych i konferencyjnych, możliwość skorzystania z różnorodnych laboratoriów i prototypowni. W ramach Parku funkcjonuje klaster NUTRIBIOMED.

Dolnośląski Park Innowacji i Nauki (www.dpin.pl)

Główne cele DPIN to m.in.: poszukiwanie i promowanie nowych, funkcjonalnie oraz rynkowo, wyrobów i usług; komercjalizacja wyników innowacyjnych badań naukowych (nowe rynki zbytu, rozwój gałęzi przemysłu); zapewnienie sprawnej komunikacji pomiędzy przedsiębiorstwami a uczelniami Dolnego Śląska; adaptacja nowoczesnych rozwiązań technologicznych i usług w przedsiębiorstwach. W ramach DPIN przedsiębiorstwa mogą lokować swoją działalność w Parku Technologicznym (firmy deklarujące współpracę z nauką lub pracujące nad nowym rozwiązaniem rynkowym lub faktycznie je realizujące), Inkubatorze Technologicznym (MŚP pracujące nad nowym produktem, usługą lub procesem) oraz w Inkubatorze Przedsiębiorczości (nowopowstałe małe i średnie przedsiębiorstwa). Na terenie DPIN działa Klaster Innowacyjnych Technologii w Wytwarzaniu (Klaster CINNOMATECH) oraz Centrum Projektowe Dolnośląskiego Parku Innowacji i Nauki, mające na celu upowszechnianie wiedzy o programach wspierających przedsiębiorczość i innowacyjność firm na Dolnym Śląsku oraz aktywizację przedsiębiorców do udziału w dedykowanych dla nich programach i projektach w ramach programów regionalnych oraz programów krajowych, międzynarodowych i środków NFOŚiGW/WFOŚiGW.

4.2 EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM

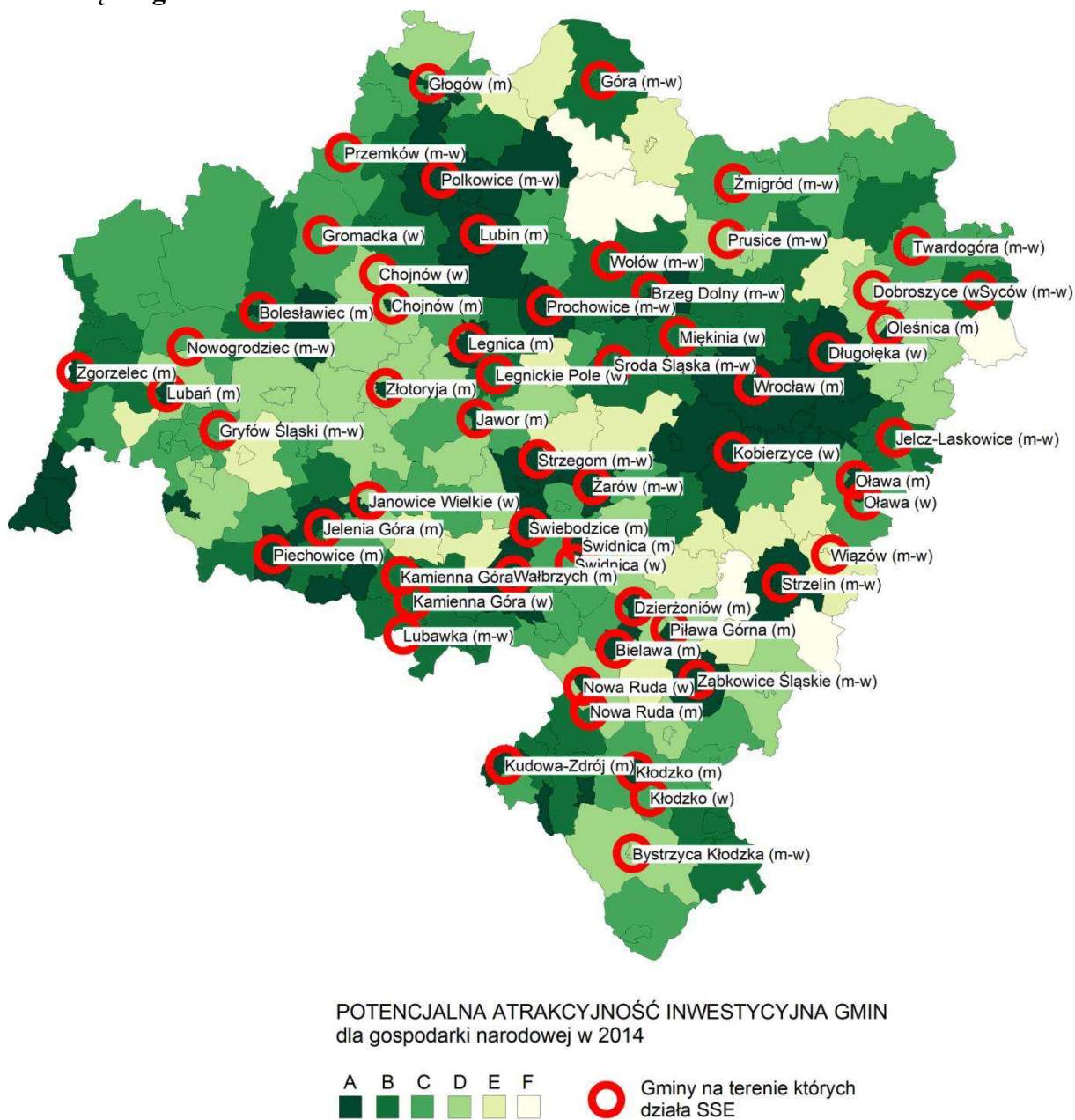
Na terenie województwa dolnośląskiego funkcjonują cztery strefy ekonomiczne: Kamiennogórska, Legnicka, Tarnobrzaska i Wałbrzyska. Do końca 2014 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 24 miast i 38 gmin (na terenie Kobierzyc działają 2 strefy Wałbrzyska i Tarnobrzaska) - zob. rys. 3.

Pierwsze tereny strefowe powołano już w 1997 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w gminach dolnośląskich poniosły do końca 2014 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę blisko 27,2 mld zł, co stanowił 27% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły lub utrzymały 58,9 tys. miejsc pracy w regionie, co stanowiło 20% wszystkich miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 4 w aneksie).

Największe inwestycje w specjalnych strefach ekonomicznych na terenie Dolnego Śląska skoncentrowały się w Wałbrzychu, Kobierzycach, Wrocławiu, Polkowicach, Legnicy, Jelczu-Laskowicach, Nowogrodźcu, Oławie, Świdnicy, Żarowie. Wiąże się to głównie z napływem inwestycji z branży motoryzacyjnej. Na terenie województwa inwestycje o łącznej wartości ponad 3,1 mld zł w Wałbrzychu i Jelczu zrealizowała TOYOTA.

W wielu pozostałych gminach ulokowały się firmy produkujące części i półprodukty wykorzystywane w produkcji pojazdów tj. AGC SILESIA sp. z o.o. (produkcja wyrobów ze szkła na potrzeby budownictwa i motoryzacji), Autoliv Poland Sp. z o.o. (produkcja poduszek powietrznych), EPP Sp. z o.o. (produkcja elementów z tworzyw sztucznych dla AGD oraz dla motoryzacji), FAURECIA WAŁBRZYCH S.A. (produkcja metalowych komponentów siedzeń samochodowych), Mando Corporation Poland Sp. z o.o. (produkcja części i akcesoriów do pojazdów), NSK Steering Systems Europe (Polska) sp. z o.o. (produkcja przekładni kierowniczych), Sanden Manufacturing Poland Sp. z o.o. (motoryzacja), Simoldes Plasticos Polska Sp. z o. o. (wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, części i akcesoria do pojazdów mechanicznych i ich silników), Sitech Sp. z o.o. (motoryzacja), Volkswagen Motor Polska Sp. z o.o. (motoryzacja).

Rysunek 3. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa dolnośląskiego

Źródło: Opracowanie własne.

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa dolnośląskiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów:

- z branży maszynowej, metalowej, tekstylnej i tworzyw sztucznych, gwarantujących tworzenie miejsc pracy w dziedzinach, w których region dysponuje dużym potencjałem kadrowym oraz zapleczem okołobiznesowym oraz w przemyśle drzewnym, meblarskim i chemicznym, a także firm zainteresowanych transferem wiedzy innowacyjnej do przemysłu - w przypadku strefy Kamiennogórskiej;
- reprezentujących przemysł motoryzacyjny, elektroniczny i artykułów gospodarstwa domowego, z branży tworzyw sztucznych, na terenie dużych miast inwestycji innowacyjnych, badawczo-rozwojowych - w przypadku strefy wałbrzyskiej;
- reprezentujących zaawansowane technologie, współpracujących z instytucjami naukowymi oraz zajmujących się gromadzeniem i przetwarzaniem danych, z branży logistycznej, motoryzacyjnej, maszynowej, tekstylnej, budowlanej oraz spożywczej - w przypadku strefy Legnickiej;
- będących kooperantami dla przedsiębiorców z Parku Technologicznego LG, w zakresie zaawansowanych technologii i nowoczesnych usług - w przypadku strefy Tarnobrzeskiej.

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Województwo	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,818	A	A	A	B	B
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,565	C	C	E	D	D
LUBELSKIE	0,173	F	E	F	F	F
LUBUSKIE	0,319	E	E	D	C	E
ŁÓDZKIE	0,566	C	B	E	E	D
MAŁOPOLSKIE	0,691	B	B	A	A	B
MAZOWIECKIE	0,985	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,267	E	E	D	E	E
PODKARPACKIE	0,364	D	E	D	E	E
PODLASKIE	0,244	E	E	E	D	E
POMORSKIE	0,667	B	C	A	A	B
ŚLĄSKIE	1,000	A	A	B	C	A
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,000	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,206	E	F	D	C	E
WIELKOPOLSKIE	0,489	D	D	C	D	C
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,587	C	C	C	A	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2015 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

Tabela 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Powiat	PAII_GN	PAII_GN	PAII_C	PAII_G	PAII_I	PAII_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
m.Wrocław	0,350	A	A	A	A	A
polkowicki	0,320	A	A	A	A	A
m.Legnica	0,299	A	A	A	B	A
lubiński	0,289	A	A	A	B	A
m.Jelenia Góra	0,288	A	A	A	A	A
wrocławski	0,285	A	A	B	A	B
głogowski	0,273	A	A	A	C	B
zgorzelecki	0,264	B	B	A	A	C
świdnicki	0,252	B	B	B	B	C
jeleniogórski	0,243	C	C	C	A	D
bolesławiecki	0,241	C	B	A	A	D
oławski	0,239	C	C	C	C	C
kamiennogórski	0,239	C	C	D	E	C
wołowski	0,238	C	C	B	C	C
lubański	0,237	C	C	C	B	C
kłodzki	0,235	C	C	C	B	C
wałbrzyski	0,228	C	C	C	B	D
oleśnicki	0,224	C	C	C	C	D

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2015 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

TABELA 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAII_GN	PAII_GN	PAII_C	PAII_G	PAII_I	PAII_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
Świdnica (m)	0,268	A	A	A	B	A
Wrocław (m)	0,268	A	A	A	A	A
Chojnów (m)	0,266	A	A	A	B	A
Zgorzelec (m)	0,263	A	A	A	A	A
Bolesławiec (m)	0,262	A	A	A	A	A
Lubin (m)	0,259	A	A	A	B	A
Głogów (m)	0,255	A	A	A	B	A
Złotoryja (m)	0,253	A	A	A	A	A
Oleśnica (m)	0,248	A	A	A	B	A
Oława (m)	0,245	A	A	A	B	A
Jawor (m)	0,245	A	A	A	C	A
Karpacz (m)	0,245	A	A	A	A	A
Lubań (m)	0,245	A	A	A	A	A
Legnica (m)	0,244	A	A	A	B	A
Jelenia Góra (m)	0,242	A	A	A	A	A
Polanica-Zdrój (m)	0,241	A	A	A	A	A
Świeradów-Zdrój (m)	0,235	A	A	A	A	B
Kłodzko (m)	0,233	A	A	A	B	A
Dzierżoniów (m)	0,232	A	A	A	B	A
Kamienna Góra (m)	0,231	A	A	A	C	A
Szczawno-Zdrój (m)	0,229	A	A	A	A	A
Świebodzice (m)	0,228	A	A	A	B	A
Wałbrzych (m)	0,225	A	A	A	B	A
Nowa Ruda (m)	0,224	A	A	B	D	A
Kudowa-Zdrój (m)	0,224	A	A	A	A	A
Duszniki-Zdrój (m)	0,223	A	A	A	A	A
Kowary (m)	0,222	A	A	A	B	A
Bielawa (m)	0,218	A	A	A	C	A
Boguszów-Gorce (m)	0,216	A	A	A	C	B
Piława Górna (m)	0,214	A	A	A	D	B
Jedlina-Zdrój (m)	0,214	A	A	A	A	B
Zawidów (m)	0,213	A	A	A	C	B
Piechowice (m)	0,208	A	B	A	A	B

Szklarska Poręba (m)	0,205	B	B	B	A	B
Pieszyce (m)	0,182	C	C	C	C	C
Wojcieszów (m)	0,176	C	C	C	B	D
Gminy wiejskie						
Warta Bolesławiecka (w)	0,249	A	A	A	B	A
Kobierzyce (w)	0,246	A	A	A	A	A
Jerzmanowa (w)	0,240	A	A	A	A	A
Lubin (w)	0,234	A	A	A	A	A
Rudna (w)	0,232	A	A	A	A	A
Czernica (w)	0,221	A	A	A	B	A
Długołęka (w)	0,214	A	A	A	A	B
Kunice (w)	0,204	B	B	B	B	A
Grębobocice (w)	0,204	B	B	A	C	B
Bolesławiec (w)	0,204	B	B	B	A	B
Radwanice (w)	0,201	B	B	B	C	C
Jeżów Sudecki (w)	0,198	B	B	B	A	C
Podgórzyn (w)	0,197	B	B	B	A	C
Zgorzelec (w)	0,197	B	B	B	A	C
Krośnice (w)	0,194	B	B	A	A	C
Wisznia Mała (w)	0,192	B	B	C	C	B
Siekierczyn (w)	0,192	B	B	B	B	C
Legnickie Pole (w)	0,191	B	B	B	A	C
Czarny Bór (w)	0,191	B	B	B	A	C
Kamienna Góra (w)	0,189	B	C	D	D	B
Miękinia (w)	0,189	B	B	B	B	C
Głogów (w)	0,187	C	C	C	D	B
Żukowice (w)	0,186	C	B	B	C	C
Mietków (w)	0,184	C	B	B	C	D
Lewin Kłodzki (w)	0,183	C	C	D	B	C
Kamieniec Ząbkowicki (w)	0,182	C	C	B	C	D
Malczyce (w)	0,182	C	C	C	D	C
Walim (w)	0,182	C	C	C	B	C
Gromadka (w)	0,181	C	C	C	B	E
Gaworzyce (w)	0,178	C	C	C	D	C
Osiecznica (w)	0,178	C	C	B	A	E
Sulików (w)	0,177	C	C	C	C	D
Świdnica (w)	0,177	C	C	C	A	D
Miłkowice (w)	0,175	C	C	C	D	C
Mysłakowice (w)	0,174	C	C	C	B	C
Męcinka (w)	0,174	C	C	C	C	D
Mściwojów (w)	0,172	C	C	D	D	D
Kłodzko (w)	0,171	C	C	D	A	D

Oława (w)	0,171	C	D	D	C	C
Żórawina (w)	0,170	C	C	D	D	C
Stara Kamienica (w)	0,169	C	C	C	A	E
Gminy miejsko-wiejskie						
Polkowice (m-w)	0,270	A	A	A	A	A
Siechnice (m-w)	0,240	A	A	A	A	A
Brzeg Dolny (m-w)	0,234	A	A	A	A	A
Ząbkowice Śląskie (m-w)	0,225	A	A	B	C	A
Bogatynia (m-w)	0,219	A	A	A	A	B
Kąty Wrocławskie (m-w)	0,219	A	A	A	A	A
Strzegom (m-w)	0,215	A	A	A	B	B
Żarów (m-w)	0,215	A	A	A	B	B
Prochowice (m-w)	0,209	A	A	A	B	B
Strzelin (m-w)	0,208	A	A	A	B	B
Stronie Śląskie (m-w)	0,206	B	B	B	A	B
Oborniki Śląskie (m-w)	0,205	B	A	A	B	B
Wołów (m-w)	0,205	B	B	A	B	B
Syców (m-w)	0,204	B	B	B	B	B
Środa Śląska (m-w)	0,204	B	A	A	A	B
Jelcz-Laskowice (m-w)	0,203	B	B	B	C	B
Lądek-Zdrój (m-w)	0,201	B	B	B	A	B
Lubawka (m-w)	0,201	B	B	B	B	B
Pieńsk (m-w)	0,200	B	B	B	B	C
Góra (m-w)	0,199	B	B	B	D	B
Sobótka (m-w)	0,197	B	B	B	B	B
Radków (m-w)	0,197	B	B	B	B	C
Szczytna (m-w)	0,194	B	B	B	A	C
Mioszów (m-w)	0,191	B	B	B	A	D
Chocianów (m-w)	0,190	B	C	C	C	B
Trzebnica (m-w)	0,189	B	C	B	B	B
Olszyna (m-w)	0,185	C	B	C	D	C
Gryfów Śląski (m-w)	0,185	C	C	C	D	B
Przemków (m-w)	0,185	C	C	C	D	B
Międzybórz (m-w)	0,184	C	C	B	B	D
Głuszyca (m-w)	0,183	C	C	C	C	C
Bolków (m-w)	0,182	C	C	C	B	C
Węgliniec (m-w)	0,181	C	C	B	A	D
Milicz (m-w)	0,181	C	C	C	D	C
Twardogóra (m-w)	0,180	C	C	C	C	C
Jaworzyna Śląska (m-w)	0,179	C	C	C	D	C
Leśna (m-w)	0,179	C	C	C	C	D
Żmigród (m-w)	0,179	C	C	C	C	C

Złoty Stok (m-w)	0,179	C	C	C	B	D
Ścinawa (m-w)	0,177	C	C	C	C	C
Nowogrodzic (m-w)	0,173	C	C	C	C	D
Wleń (m-w)	0,171	C	C	C	B	D
Międzylesie (m-w)	0,170	C	C	C	B	D

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1., Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2015).

Tabela 4. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH NA KONIEC 2014 R.

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne w zł	Liczba nowych miejsc pracy	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Legnicka	Powiat bolesławiecki, gmina Gromadka	187 889 604,00	335	artykuły spożywcze, maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane,
Kamiennohorska	Powiat bolesławiecki, gmina Nowogrodzic	1 124 663 225,43	2 055	usługi związane z działalnością wydawniczą
Wałbrzyska	Powiat bolesławiecki, miasto Bolesławiec	214 713 257,45	483	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,
Wałbrzyska	Powiat dzierzoniowski, miasto Bielawa	5 252 719,18	25	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Wałbrzyska	Powiat dzierzoniowski, miasto Dzierżonów	765 489 255,64	2 291	chemikalia i wyroby chemiczne, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych,
Wałbrzyska	Powiat dzierzoniowski, miasto Piława Górna	-	-	brak
Legnicka	Powiat głogowski, miasto Głogów	7 372 098,00	1	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Wałbrzyska	Powiat górski, gmina Góra	9 349 000,00	33	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Kamiennohorska	Powiat jaworski, gmina Bolków	-	-	brak
Kamiennohorska	Powiat jaworski, miasto Jawor	-	-	brak
Kamiennohorska	Powiat jeleniogórski, gmina Janowice Wielkie	139 499 056,00	1 049	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Kamiennohorska	Powiat jeleniogórski, miasto Piechowice	302 092 395,15	587	papier i wyroby z papieru, wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych,
Kamiennohorska	Powiat kamiennogórski,	227 956 072,00	615	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy

	gmina Kamienna Góra			
Kamiennogórska	Powiat kamiennogórski, gmina Lubawka	16 296 343,00	360	wyroby tekstylne
Kamiennogórska	Powiat kamiennogórski, miasto Kamienna Góra	100 752 129,30	598	wyroby tekstylne, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Wałbrzyska	Powiat kłodzki, gmina Bystrzyca Kłodzka	-	-	brak
Wałbrzyska	Powiat kłodzki, gmina Kłodzko	-	-	brak
Wałbrzyska	Powiat kłodzki, gmina Nowa Ruda	38 662 000,00	382	urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy,
Wałbrzyska	Powiat kłodzki, miasto Kłodzko	247 937 004,55	976	urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego
Wałbrzyska	Powiat kłodzki, miasto Kudowa-Zdrój	18 937 800,00	91	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Wałbrzyska	Powiat kłodzki, miasto Nowa Ruda	46 033 200,00	246	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego,
Legnicka	Powiat legnicki, gmina Chojnów	-	-	brak
Legnicka	Powiat legnicki, gmina Legnickie Pole	563 260 010,00	1 506	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy,
Legnicka	Powiat legnicki, gmina Miłkowice	-	-	brak
Legnicka	Powiat legnicki, gmina Prochowice	-	-	brak
Legnicka	Powiat legnicki, miasto Chojnów	51 555 000,00	110	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Kamiennogórska	Powiat lubański, gmina Lubań	-	-	brak
Kamiennogórska	Powiat lubański, miasto Lubań	59 695 172,24	757	chemikalia i wyroby chemiczne
Legnicka	Powiat lubiński, miasto Lubin	-	-	brak
Kamiennogórska	Powiat lwówecki, gmina Gryfów Śląski	-	-	brak
Kamiennogórska	Powiat lwówecki, gmina Mirsk	-	-	brak
Kamiennogórska	Powiat m.Jelenia Góra, miasto Jelenia Góra	5 569 545,00	39	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Legnicka	Powiat m.Legnica, miasto Legnica	1 401 027 995,00	3 819	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy
Wałbrzyska	Powiat m.Wrocław,	1 593 018 253,13	7 298	chemikalia i wyroby chemiczne, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych,

Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2015

	miasto Wrocław			
Wałbrzyska	Powiat oleśnicki, gmina Syców	-	-	brak
Wałbrzyska	Powiat oleśnicki, gmina Twardogóra	4 244 369,63	-	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Wałbrzyska	Powiat oleśnicki, miasto Oleśnica	88 417 791,00	845	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy
Wałbrzyska	Powiat oławski, gmina Jelcz-Laskowice	1 613 882 100,31	3 427	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy
Wałbrzyska	Powiat oławski, gmina Oława	175 208 000,00	240	artykuły spożywcze, wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych,
Wałbrzyska	Powiat oławski, miasto Oława	1 277 245 450,00	2 193	papier i wyroby z papieru, urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego,
Legnicka	Powiat polkowicki, gmina Polkowice	4 021 769 505,00	4 431	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy
Legnicka	Powiat polkowicki, gmina Przemków	-	-	brak
Wałbrzyska	Powiat strzeliński, gmina Strzelin	101 607 765,00	126	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Wałbrzyska	Powiat strzeliński, gmina Wiązów	2 429 424,93	-	papier i wyroby z papieru
Legnicka	Powiat średzki, gmina Kostomłoty	-	-	brak
Legnicka	Powiat średzki, gmina Miękinia	-	-	brak
Legnicka	Powiat średzki, gmina Środa Śląska	857 532 618,00	1 264	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy,
Wałbrzyska	Powiat świdnicki, gmina Strzegom	235 960 311,00	201	artykuły spożywcze
Wałbrzyska	Powiat świdnicki, gmina Świdnica	-	-	brak
Wałbrzyska	Powiat świdnicki, gmina Żarów	1 121 421 059,03	2 074	chemikalia i wyroby chemiczne, urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego, maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Wałbrzyska	Powiat świdnicki, miasto Świdnica	1 014 412 555,39	2 689	chemikalia i wyroby chemiczne, urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego,
Wałbrzyska	Powiat świdnicki, miasto Świebodzice	42 625 077,44	161	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Kamiennogórska	Powiat trzebnicki, gmina Prusice	-	-	brak
Kamiennogórska	Powiat trzebnicki, gmina Żmigród	44 669 259,95	112	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Wałbrzyska	Powiat wałbrzyski, miasto Wałbrzych	4 705 968 599,43	7 083	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy
Wałbrzyska	Powiat wołowski, gmina Brzeg	386 320 647,85	1 149	chemikalia i wyroby chemiczne

Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2015

	Dolny			
Wałbrzyska	Powiat wołowski, gmina Wołów	28 880 800,00	69	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Wałbrzyska	Powiat wrocławski, gmina Długołęka	-	-	brak
Tarnobrzaska/ Wałbrzyska	Powiat wrocławski, gmina Kobierzyce	4 199 123 100,00	9 092	komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
Wałbrzyska	Powiat ząbkowicki, gmina Ząbkowice Śląskie	21 265 000,00	28	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Kamiennogórska	Powiat zgorzelecki, miasto Zgorzelec	3 787 825,00	-	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Legnicka	Powiat złotoryjski, miasto Złotoryja	43 859 882,00	107	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, komputery, wyroby elektroniczne i optyczne,

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Tabela 5. WYKAZ UCZELNI WYŻSZYCH, WYDZIAŁÓW ORAZ PRZYZNANYCH KATEGORII PRZEZ MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Nazwa szkoły	Kategoria MNiSW
Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu	A – Wydział Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Muzykoterapii)
	B – Wydział Edukacji Muzycznej
	B – Wydział Wokalny
	B – Wydział Instrumentalny
Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu	A – Wydział Malarstwa i Rzeźby
	A – Wydział Ceramiki i Szkła
	B – Wydział Grafiki i Sztuki Mediów
	B – Wydział Architektury Wnętrz i Wzornictwa
Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu	B – Wydział Fizjoterapii
	B – Wydział Wychowania Fizycznego
	B – Wydział Nauk o Sporcie
Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu	B – Wydział Nauk Społecznych i Dziennikarstwa
	B – Wydział Nauk Pedagogicznych
	C – Wydział Nauk Technicznych
	C – Wydział Zamiejscowy Dolnośląskiej Szkoły Wyższej w Kłodzku
Dolnośląska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach	b.d.
Dolnośląska Wyższa Szkoła Służb Publicznych "Asesor" we Wrocławiu	b.d.
Ewangelikalna Wyższa Szkoła Teologiczna we Wrocławiu	b.d.
Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze	b.d.
Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu we Wrocławiu	B – Wydział Logistyki i Transportu
Niepubliczna Wyższa Szkoła Medyczna we Wrocławiu	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu	b.d.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Witelona w Legnicy	C – Wydział Nauk Technicznych i Ekonomicznych
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Głogowie	b.d.
Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu	b.d.
Politechnika Wrocławska	A+ – Wydział Elektroniki Mikrosystemów i Fotoniki
	A – Wydział Inżynierii Środowiska
	A – Wydział Elektroniki
	A – Wydział Elektryczny
	A – Wydział Architektury
	A – Wydział Podstawowych Problemów Techniki
	A – Wydział Chemiczny
	A – Wydział Mechaniczny
	B – Wydział Budownictwa Lądowego i Wodnego
	B – Wydział Mechaniczno-Energetyczny
	B – Wydział Geoinżynierii, Górnictwa i Geologii
	B – Wydział Informatyki i Zarządzania
Sudecka Wyższa Szkoła w Kłodzku z siedzibą w Kłodzku	b.d.
Szkoła Wyższa Rzemiosł Artystycznych i Zarządzania we Wrocławiu	B – Wydział Rzemiosł Artystycznych
Uczelnia Zawodowa Zagłębia Miedziowego w Lubinie	b.d.
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	A – Wydział Inżynierijno-Ekonomiczny
	A – Wydział Zarządzania, Informatyki i Finansów
	A – Wydział Nauk Ekonomicznych
	A – Wydział Ekonomii, Zarządzania i Turystyki w Jeleniej Górze
Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu	A – Wydział Lekarski Kształcenia Podyplomowego
	A – Wydział Nauk o Zdrowiu
	B – Wydział Lekarski
	B – Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki

	Medyczne
	B – Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	A – Wydział Nauk o Żywności
	A – Wydział Nauk o Żywności
	A – Wydział Medycyny Weterynaryjnej
	B – Wydział Przyrodniczo-technologiczny
	B – Wydział Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji
Uniwersytet Wrocławski	A + – Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
	A+ – Wydział Biotechnologii
	A – Wydział Nauk Biologicznych
	A – Wydział Chemii
	A – Wydział Fizyki i Astronomii
	A – Wydział Matematyki i Informatyki
	A – Wydział Filologiczny
	B – Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska
	B – Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
	B – Wydział Nauk Społecznych
Wrocławska Wyższa Szkoła Informatyki Stosowanej we Wrocławiu	C – Wydział Informatyki
Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu	B – Wydział Finansów i Zarządzania
Wyższa Szkoła Filologiczna we Wrocławiu	b.d.
Wyższa Szkoła Fizjoterapii we Wrocławiu	b.d.
Wyższa Szkoła Handlowa we Wrocławiu	B – Wydział Ekonomiczno-Menedżerski
Wyższa Szkoła Humanistyczna we Wrocławiu	b.d.
Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania "COPERNICUS" we Wrocławiu	b.d.
Wyższa Szkoła Medyczna w Kłodzku	b.d.
Wyższa Szkoła Medyczna w Legnicy z siedzibą w Legnicy	b.d.

Wyższa Szkoła Menedżerska w Jeleniej Górze	b.d.
Wyższa Szkoła Menedżerska w Legnicy	b.d.
Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki	B – Wydział Nauk o Bezpieczeństwie
	B – Wydział Zarządzania
Wyższa Szkoła Prawa im. Heleny Chodkowskiej	b.d.
Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Świdnicy z siedzibą w Świdnicy	b.d.
Wyższa Szkoła Zarządzania "Edukacja" we Wrocławiu	B – Wydział zarządzania
Wyższa Szkoła Zarządzania i Coachingu we Wrocławiu	b.d.
Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu	b.d.
Wyższa Szkoła Zarządzania i Marketingu we Wrocławiu	b.d.
Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości z siedzibą w Wałbrzychu	B – dla całej szkoły
SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny wydział we Wrocławiu	A+ – dla całego wydziału

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Dziennika Urzędowego Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Warszawa, dnia 9 lipca 2014 r.; Pozycja 38; Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 lipca 2014 roku; o przyznanych kategoriach naukowych jednostkom naukowym

Redakcja raportu: Paulina Mechło.